

Handelingsprotocol omgang met pesten op Het Mooiste Blauw

Protocol sociale veiligheid

Het protocol is erop gericht om alle betrokkenen (*medewerkers, ouders en kinderen*) op de hoogte te brengen, van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Het beschrijft wat onder pesten verstaan wordt, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt.

Doel van het protocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Wij streven ernaar:

- Dat kinderen zich veilig voelen, dat ze vertrouwen hebben in ons, in elkaar in zichzelf en de mensen om hen heen.
- Dat de kinderen de kans krijgen zoveel mogelijk op eigen niveau te presteren.
- Het onderwijs zo te organiseren dat kinderen leren samen te werken.
- Dat kinderen niet alleen kennis maar ook sociale en praktische vaardigheden leren die nodig zijn om het samenwerken met de ander mogelijk te maken.
- Dat kinderen leren omgaan met gevoelens en emoties van zichzelf (en die van de ander).
- Dat kinderen leren een ander te respecteren en te waarderen.
- Dat wij bij de kinderen aandacht willen voor normen en waarden en respect voor ieders culturele en levensbeschouwelijke achtergrond.

Bij dit alles staat voorop, dat de kinderen zich gelukkig en geborgen voelen op Het Mooiste Blauw en dat leren voor hen een leuke, prettige bezigheid moet zijn. Daarom vinden wij de sfeer waarin een kind zich ontwikkelt van groot belang. De houding van de stamgroepleiders en andere leden van het team is open, bemoedigend, beschermend en positief.

Pesten

Pesten komt helaas overal voor. Ook op school worden kinderen gepest om uiteenlopende redenen. Binnen de school tolereren we pesten niet. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een groep waar gepest wordt kunnen alle kinderen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus genomen worden. De stamgroepleiders en andere leden van het team hebben een taak (*samen met ouders en de kinderen*) bij het tegengaan van pesten. Kinderen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van de kinderen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben.

In dit protocol beschrijven we hoe te handelen als er melding wordt gemaakt (door ouders en/of kinderen) of geconstateerd wordt (door stamgroepleider en of begeleiders) dat er sprake is van pesten.

Uitgangspunt:

Pesten wordt op onze school niet geaccepteerd! Onder pesten verstaan wij alles waardoor een kind zich onveilig voelt. Een plagerij kan dus ook als pesten voelen voor de ander. Pesten kan verstrekkende negatieve gevolgen hebben. Pesten komt vaker voor dan we op het gezicht waarnemen en soms is het moeilijk er grip op te krijgen. Vaak speelt het zich juist af in situaties waar de stamgroepleider niet bij is. Wij verwachten dat iedere professional in de school zich optimaal inzet om pesten te voorkomen. Ook het voorkomen van digitaal pesten (via internet/telefoon) hoort daarbij aandacht te krijgen. Tegengaan van pesten is geen zaak van de stamgroepleider alleen. Ouders en andere professionals in en om de school en bij de opvang moeten hierbij goed samenwerken. Binnen onze school is één stamgroepleider coördinator Sociale Veiligheid (anti-pest coördinator). Deze coördinator heeft een ondersteunende functie voor de stamgroepleiders. Diegene is beschikbaar voor vragen en om de (preventieve) aanpak in de school te coördineren. Elke stamgroepleider maakt het pesten bespreekbaar in de stamgroep en wordt tevens voorkomen door afspraken en regels die besproken en uitgevoerd worden in elke stamgroep. Het welbevinden staat in ons jenaplanonderwijs voorop en zijn we daar elke dag mee bezig in onze basisactiviteiten gesprek, spel, werk en vieren en zijn de jenaplanessenties hierin voor ons de basis.

Doel van onze aanpak is om het pesten onmiddellijk te doen stoppen. De aanpak is er verder op gericht de kinderen adequaat sociaal en positief te leren reageren op elkaar. De kinderen moeten immers weer verder met elkaar werken en spelen. Het doel van de aanpak is nadrukkelijk niet om één van de kinderen aan de 'schandpaal' te nagelen. Deze wijze van aanpak past ook in het kader van de school als 'opvoedingsinstituut'. Om eventueel gepeste kinderen z.s.m. te signaleren wordt jaarlijks de veiligheidsmonitor door alle kinderen in groep 5 t/m 8 ingevuld.

Bij de aanpak van het pesten zijn 5 partijen betrokken, namelijk:

- het gepeste kind
- de pester
- de groepsgenoten
- de school/de stamgroepleider
- de ouders/verzorgers

We gebruiken de *Vijfsporenaanpak* van Bob van der Meer om het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokken partijen.

De vijf sporen zijn:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.

We luisteren naar wat er gebeurd is. We laten aan het kind merken dat we er voor hem/haar willen zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met het kind op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden het kind daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolggesprekken met het kind.

2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest.

We nemen de tijd voor een gesprek met het kind. Pesten gebeurt nooit zonder reden, we vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat het kind zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat wij als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen.

3. De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep (indien noodzakelijk) informeren.

We zullen ouders ervan op de hoogte stellen als hun kind in een pestsituatie zit. We zullen de tijd nemen het probleem met ouders te bespreken. Ouders zijn altijd welkom met vragen of om hun verhaal te doen.

4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep.

We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert het pesten bespreekbaar te maken met de stamgroepleider en/of ouder. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen waarin ze zelf een actieve rol spelen. (Deze stap kan afhangen van de gevoeligheid van het slachtoffer.)

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de stamgroepleiders.

Wij als school zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle stamgroepleiders en andere medewerkers binnen onze school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Binnen onze school is Ingeborg van Schaik onze coördinator sociale veiligheid.

Adviezen aan ouders:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met je kind open, blijf in gesprek met je kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer je contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kun je het beste direct met de stamgroepleider bespreken.
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pester(s):

- Neem het probleem van je kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak je kind duidelijk wat het anderen aandoet. Wat het effect van het pestgedrag is.
- Besteed extra aandacht aan je kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van je kind.

Wat kun je doen om pesten te voorkomen?

Pestgedrag komt minder voor in een veilig en goed schoolklimaat. Een positieve sfeer en betrokkenheid van elkaar vormen daarop de basis. Alle medewerkers, maar vooral de stamgroepleiders spelen daarbij een belangrijke rol.

De kinderen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. **De stamgroepleiders** hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en (indien nodig) een melding doen bij de coördinator sociale veiligheid om hulp en overleg in gang te zetten. Stamgroepleiders houden ook groepsgesprekken, hebben aandacht voor de sfeer in de groep en het functioneren van individuele kinderen in de groep. Ze maken afspraken en groepsregels in de klas en zorgen dat die nageleefd worden. **Alle medewerkers** dienen oog te hebben voor de signalen van kinderen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben. **Ouders** die zich zorgen maken over pesten dienen serieus genomen te worden. Daarnaast moet de school de ouders van kinderen ook steun bieden. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. Eventueel kan de school verwijzen naar deskundige hulpverleners. Binnen ons Jenaplanconcept staat het pedagogische handelen centraal, er wordt structureel ingezet op positieve groepsvorming. De **coördinator sociale veiligheid** kan indien nodig in alle gevallen hulp bieden aan de stamgroepleiders en ouders in de vorm van adviezen en tips. Tevens bewaakt de coördinator sociale veiligheid het proces rondom de activiteiten om het pesten te voorkomen en bij de aanpak van het pesten.

Plan van aanpak:

Het pesten is gemeld bij de stamgroepleider/coördinator sociale veiligheid. Deze begeleidt het gepeste kind en de pester(s). Wanneer er vastgesteld is dat een kind gepest wordt door een ander kind, is het plan van aanpak als volgt:

Stap 1

Gesprek met de betrokken kinderen. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn worden schriftelijk vastgesteld. Ouders van beide partijen worden geïnformeerd (+verslag).

Stap 2

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de stamgroepleider en/of de coördinator sociale veiligheid binnen een termijn van 4 weken. Pestincidenten worden vastgelegd in Esis. En wordt eventueel per situatie aangepast.

Stap 3

Als het pestgedrag niet stopt, volgt na 4 weken een tweede gesprek met de pester(s) EN ouders van dit kind/deze kinderen. Zij krijgen 4 weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen (+verslag). Daarnaast worden er consequenties verbonden en uitgevoerd tegen de pester(s). De politie wordt geïnformeerd als er sprake is van strafbare feiten.

Stap 4

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een tijdelijke schorsing aan de pester(s) opgelegd, tevens kan hulpverlening worden ingezet om wel tot gedragsverandering te komen (+dossier).

Stap 5

Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering van de pesters, hierbij volgt de school het 'Protocol schorsing en verwijdering' (+dossier) (zie Veiligheidsplan, actuele versie is te vinden op onze website).